

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoCsp/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119211177
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4119211177.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej, v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, podnikajúca na území Slovenskej republiky pod názvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanej v 1. rade: A. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. W. XXX, XXX XX W., žalovanému v 2. rade: P. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. W. XXX, XXX XX W., o zaplatenie 1 123,49 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 17. 09. 2020 pod č.k. 36Csp/126/2019 - 114 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti trov konania potvrdzuje.

Žalobca má voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.1.Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 915, 56 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne

- zo sumy 19,48 eur od 15.10.2016 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.11.2016 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.12.2016 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.01.2017 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.02.2017 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.03.2017 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.04.2017 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.05.2017 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.06.2017 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.07.2017 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.08.2017 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.09.2017 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.10.2017 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.11.2017 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.12.2017 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.01.2018 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.02.2018 do zaplatenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.03.2018 do zaplatenia,

- zo sumy 19,48 eur od 15.04.2018 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.05.2018 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.06.2018 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.07.2018 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.08.2018 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.09.2018 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.10.2018 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.11.2018 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.12.2018 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.01.2019 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.02.2019 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.03.2019 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.04.2019 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.05.2019 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.06.2019 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.07.2019 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.08.2019 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.09.2019 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.10.2019 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.11.2019 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.12.2019 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.01.2020 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.02.2020 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.03.2020 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.04.2020 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.05.2020 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.06.2020 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.07.2020 do zaplataenia,
- zo sumy 19,48 eur od 15.08.2020 do zaplataenia,
a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu rov konania proti žalovaným v rozsahu 62,98 %. Z vykonaného dokazovania zistil, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Cetelem Slovensko uzavrel so žalovanými zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalovaným sa zaviazal poskytnúť úver na konsolidáciu úverov vo výške 1 116 eur, ktorý sa zaviazali splácať v 60-tich splátkach po 27,43 eura pri fixnej úrokovej sadzbe 15 % ročne, dojednanej RPMN 16,08 %, priemernej RPMN 34,42 %, so splatnosťou mesačných splátok 15. deň v mesiaci a so splatnosťou prvej mesačnej splátky 15. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bol úver poskytnutý v dohodnutej výške a konečnou splatnosťou úveru dňa 15. 09. 2020. Celková čiastka k zaplateniu bola uvedená v sume 1 593 eur. Žalovaní úver čerpali 31. 08. 2015 a zaplatili 219,44 eura. Žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru 12.10.2016.

1.2.Na daný skutkový stav aplikoval ustanovenia § 52 ods.1 až 4, § 53 ods.1, 2, 3, 5, 9, § 565 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), b) , d), g), h), i), § 9 ods.1, 2 písm. d), f), k), § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z., § 101, § 100 ods.1, § 103, § 54a účinného od 05. 12. 2018, § 879v, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 01. 02. 2013 a uviedol, že zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Zmluva neobsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom, (§ 9 ods. 2 písm. d), f), k), a) až l), s), z), a aa), preto je vyhodnotil ako bezúročnú a bez poplatkov. Ďalej uviedol, že z úradnej povinnosti posudzoval premlčanie práva žalobcu podľa § 54a OZ. Dospel k záveru, že nárok nie je premlčaný. Z vykonaného dokazovania nemal preukázané splnenie podmienok pre zospoplatnenie úveru, ktoré žalobca vyhlásil dňom 04. 10. 2016 pre nedodržanie podmienok § 53 ods. 9 OZ. Preto posudzoval premlčanie nároku podľa § 103 OZ u každej splátky samostatne. Splatnosť každej splátky bola k 15. dňu v mesiaci, prvá splátka bola dňa 15. 09. 2015. Od tohto dátumu začínala plynúť 3 ročná premlčacia doba u každej splátky. Splátky v celkovej sume 253,24 za obdobie od 15. 09. 2015 do 15. 09. 2016 v sume 253,24 eura posúdil ako premlčané. Žalovaným zaviazal zaplatiť zvyšné nepremlčané splátky istiny úveru so splatnosťou od 15. 10. 2015 do 15. 08. 2020 v celkovej sume 915,56 eura. V tejto časti považoval nárok za daný a dôvodný. Žalobcovi priznal úrok z omeškania z dlžných splátok až do zaplataenia. Žalobu v časti nedôvodne požadovanej istiny, úroku a požadovaného

príslušenstva zamietol ako nedôvodnú. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods.1 a 2 CSP.

2. Žalovaní podali proti rozsudku odvolanie. Citovali celé ustanovenie § 365 CSP, § 366 CSP a namietali porušenie práva na spravodlivý súdny proces, pretože vo veci nebol úplne zistený skutkový stav. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil nezosplatnenie úveru žalobcom. Nezosplatnením úveru nemohlo dôjsť k následnému postúpeniu pohľadávky, pretože v čase postúpenia pohľadávky neexistovala. Zmluva o postúpení pohľadávky je tak neplatným právnym úkonom, v dôsledku čoho žalobca nie je vecne aktívne legitimovaný. Citovali z rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp.z. 10Co/84/2018. V časti náhrady trov konania poukázali na dôvody hodné osobitného zreteľa kvôli zlej finančnej situácii. Žalovaný v 1. rade má nízky príjem, žalovaná v 2. rade ostala bez zamestnania. Žiadali žalobu zamietnuť v celom rozsahu alebo vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové prejednanie.

3. Žalobca podal písomné vyjadrenie k odvolaniu žalovaných. Uviedol, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a správne vec právne posúdil. Súd prvej inštancie sa vyporiadal s každou námietkou žalovaných, vyhodnotil námietku premlčania, nezosoplatnenie úveru, jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Žalovaní v odvolaní namietali, že nie je vecne aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Svoju aktívnu legitimáciu preukázal výpisom z obchodného registra, z ktorého vyplýva, že došlo ku zlúčeniu spoločnosti Cetelem so spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA. V dôsledku zlúčenia zanikla spoločnosť Cetelem zlúčením bez likvidácie a žalobca sa stal jej univerzálnym nástupcom. Nie je mu zrejmé, aká zmluva o postúpení pohľadávok mala byť neplatná. K žiadnemu postúpeniu pohľadávky nedošlo. Žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaní podali vyjadrenie k vyjadreniu žalobcu, zotrvali na stanovisku nedostatku vecnej aktívnej legitimácie citujúc z rozhodnutí Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 4Er/537/2010, Krajského súdu v Žiline 10Co/84/2018 a uviedli, že očakávali zamietnutie žaloby, pretože súdy rozhodovali o legitimácii žalobcu zamietnutím žaloby.

5. Žalobca sa vyjadril k vyjadreniu žalovaných, namietal odkaz na rozhodnutie v exekučnej veci 4Er/537/2010 týkajúce sa iného skutkového stavu, ozrejmil chronologicky celý priebeh od poskytnutia úver a mal za to, že v čase zániku spoločnosti Cetelem úverový vzťah trval.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané stranu sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k názoru, že odvolanie nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho správny právny záver, preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Vzhľadom k záveru o vecnej správnosti napadnutého rozsudku ako i jeho dôvodov, odvolací súd nepovažuje za potrebné opakovať zistený skutkový stav, tie isté podstatné dôvody, ktoré sú obsiahnuté v napadnutom rozsudku, vrátane citácie ustanovení právnych predpisov vzťahujúcich sa na tento prípad.

7. Žalobcovia v odvolaní namietali nespravodlivý súdny proces spočívajúci v rozhodnutí súdu vychádzajúceho z nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia veci. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca

činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu ako finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia, jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Pojem „procesný postup“ súdu treba vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

8. V danom prípade súd prvej inštancie súd postupoval v súlade so zákonom, zaoberal sa všetkými námietkami žalovaných, z úradnej povinnosti skúmal pri spotrebiteľskej zmluve neprijateľné zmluvné podmienky a dospel k záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Správne sa vyporiadal v súlade s ustanovením § 54a a § 103 OZ s námietkou premičania nároku žalobcu. Nesúhlas žalovaných s dôvodmi rozhodnutia nespĺňa porušenie práva na spravodlivý súdny proces ako bolo vyššie uvedené, preto odvolací súd nezistil namietanú vadu konania žalovanými.

9. Predmetom odvolacieho konania je vyhovujúca časť rozsudku. Súd prvej inštancie v tejto časti dospel k záveru, že nedošlo k zosoplatneniu úveru, preto sa každá splátka stala samostatným nárokom a premičanie u každej počítal od jej splatnosti. Žalovaní v priebehu konania už v odpore proti platobnému rozkazu namietali, že na daný skutkový stav treba aplikovať ustanovenia § 101 a § 103, § 59 ods. 9 OZ a tvrdili, že došlo k premičaniu nároku ku zvyšku pohľadávky splatnej k 15.06.2016 a lehota uplynula 15.09.2019, pred podaním žaloby podanej 30.09.2019. Súd prvej inštancie posúdil vznesenú námietku premičania. Žalovaní v odvolaní citovali celé ustanovenie § 365 CSP. K jednotlivým bodom ustanovenia neuviedli žiadne dôvody, preto odvolací súd vychádzal z obsahu odvolania, z ktorého vyplýva, že okrem porušenia práva na spravodlivý súdny proces namietali nedostatočné skutkové zistenie a nesprávne právne posúdenie veci spočívajúce v nevyhodnotení nezosplatnenia úveru majúceho za následok nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobcu.

10. Odvolací súd je viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Z obsahu odvolania vyplývajú tzv. novoty, ktorých prípustnosť upravuje ustanovenie § 366 CSP. Súd prvej inštancie si z procesného hľadiska voči žalovaným ako spotrebiteľom splnil svoje zákonné povinnosti. Postupoval podľa ustanovení § 149, § 150 ods.1, § 151 ods.1, 2, § 152, § 290, § 292, § 296 CSP. Civilný sporový poriadok ako procesný predpis vo všeobecnosti poskytuje spotrebiteľom širšie práva, než iným stranám sporu, ktoré nemajú postavenie spotrebiteľa. Žalovaným bola zákonným spôsobom doručená žaloba s jej prílohami, s poučením o procesných právach a povinnostiach strán sporu, platobný rozkaz, podávali opätovné vyjadrenia k žalobe.

12. Podľa § 296 CSP spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania (§ 153 CSP) a zákonnej koncentrácii konania (§ 154 CSP) sa nepoužijú. Podľa § 300 CSP na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

13. Žalovaní svoje námietky o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie uplatnili až v odvolacom konaní. Mali ju úplne legálnym, t. j. zákonným spôsobom poprieť už v prvoinštančnom konaní - tak, ako ich aj súd prvej inštancie správne poučil. Mohli postupovať v súlade s ustanovením § 149 a § 151 CSP, pretože zákon stanovil, že skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné, a ak strana využije svoje zákonné oprávnenie a poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, musí zároveň uviesť vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach.

Ak tak strana neurobí, zákon s tým spája ten následok, že popretie (ak k nemu dôjde) nie je účinné, a v prípade, že strana neuvedie vôbec žiadne stanovisko, platí, že druhou stranou (v tomto prípade žalovanou) nepopreté skutkové tvrdenia (v tomto prípade žalobcu) sa zo zákona považujú za nesporné.

14. Súd prvej inštancie podrobil v súlade s ustanovením § 295 CSP spotrebiteľskú zmluvu súdnej kontrole. Dospel k záveru, že nárok žalobcu je čiastočne daný. Žalovaní prejavili svoje námietky voči žalobe oneskorene. Zákonodarca v ustanovení § 366 CSP totiž zakotvil, že prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak: a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

15. S ohľadom na obsah odvolania a obsah spisu počas celého prvoinštančného konania odvolaciemu súdu vyplynulo, že žalovaní v odvolaní vzniesli tzv. novoty s takým obsahom, ktorý nemožno subsumovať pod žiaden prípad upravený vo vyššie citovanom ustanovení § 366 CSP. Ich novo prednesené prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, sa totiž netýkajú ani procesných podmienok, ani vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, ani nimi nemá byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a ani toho, že ich nemohli bez svojej viny použiť v konaní pred súdom prvej inštancie. Všetky námietky opísané v odvolaní mohli evidentne uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Tieto prostriedky procesnej obrany žalovaní mohli použiť ihneď po obdržaní žaloby a ostatných pripojených listín a potom najmä na prvoinštančnom pojednávaní, lebo ako spotrebiteľia mali širšie práva. Mohli predkladať alebo označovať všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení až do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej (§ 296 CSP); toto svoje právo včas nevyužili. Svoju aktivitu si ponechali až pre odvolacie konanie, čo však procesný predpis (s určitými výnimkami v § 366 CSP) nepripúšťa. Odvolací súd posúdil dôvody odvolania ako neprípustné novoty, a z toho dôvodu ich ani neakceptoval. Žalovaní v odvolaní napokon ani nespomenuli, že im niečo podstatné bránilo v tom, aby na základe výzvy súdu prvej inštancie podali vyjadrenie k žalobe obsahujúce ich námietky v odvolaní. V dôsledku toho, že skutkové tvrdenia žalobcu žalovaní pred súdom prvej inštancie výslovne nepopreli, sa tieto skutkové tvrdenia žalobcu považujú za nesporné. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

Napriek uvedenému odvolací súd dodáva, že námietka žalobcov je nedôvodná, neuviedli, aká zmluva o postúpení pohľadávky mala byť uzavretá a neplatná. Ich poukazovanie na inú rozhodovaciu činnosť okresných a krajských súdov je bez znalosti skutkového stavu vecí v daných veciach a v danom spore sú irelevantné.

16. Žalovaní podali odvolanie v časti náhrady trov konania a žiadali rozhodnúť podľa § 257 CSP. Dôvody hodné osobitného zreteľa videli vo svojej finančnej situácii, keď žalovaní v 1. rade má nízky príjem a žalovaná v 2. rade zostala bez zamestnania.

Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Trovy vynaložené stranou v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jej procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému tvrdenému nároku. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 ústavy a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelné vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok, a to aj keď má sporová strana nárok na náhradu trov konania, pretože mala vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne; to platí aj pre trovy právnej služby (m. m. II. ÚS 78/03, III. ÚS 481/2015, IV. ÚS 83/2018). Každé rozhodnutie súdu, ktorým sporovej strane neprizná náhradu trov konania, musí byť zo svojej podstaty výnimočným rozhodnutím, prijatým na základe riadneho zváženia všetkých relevantných okolností konkrétneho prípadu a na základe prísne reštriktívneho výkladu § 257 CSP a v ňom obsiahnutej formulácie „dôvody hodné osobitného zreteľa“. Uvedená právna úprava priamo vychádza z predchádzajúcej právnej úpravy zakotvenej v § 150 OSP. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa

neho nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (pozri k tomu napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2MCdo/17/2009, sp. zn. 5Cdo/67/2010 či sp. zn. 3MCdo/46/2012) ustanovenie § 257 nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 257 CSP preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR, sp. zn. III. ÚS 292/07 či sp. zn. I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nález Ústavného súdu ČR, sp. zn. III. ÚS 727/2000). Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1 CSP). Priamo z textu zákonného ustanovenia vyplýva, že súd by mal podľa neho rozhodovať iba vo výnimočných prípadoch. Zmyslom predmetného zákonného ustanovenia je, že ak súd zvolí postup podľa neho, nemôže žiadnej zo strán (ani úspešnej, ani neúspešnej) priznať náhradu trov konania. Napriek doslovnému zneniu ustanovenia § 257 CSP nepriznanie sa môže týkať všetkých trov alebo len ich časti. Na účely moderácie nie je rozhodujúce, na základe akej zásady boli trovy uložené, a ktorá strana ich má platiť; moderovať možno aj trovy zastaveného konania. Ak súd má v úmysle použiť moderačné právo alebo ak ho niektorá zo strán navrhne, musí súd umožniť protistrane, aby sa k tomu vyjadrila (k zámeru aj k dôkazom). Nie je možné, aby súd dospel k vnútornému presvedčeniu, že je potrebné aplikovať ustanovenie § 257 CSP a strane, ktorá by inak trovy získala, to neoznámil a táto by sa to dozvedela až z rozhodnutia. Súd v prípade použitia ustanovenia § 257 CSP je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia [pozri k tomu rozsudok ESLP C. proti C. republike (sťažnosť č. 9815/10), ako aj nálezy Ústavného súdu ČR, sp. zn. PL. ÚS 46/13 a sp. zn. I. ÚS 1593/15]. Strana má teda právo byť explicitne vyzvaná, aby včas k prípadnej aplikácii § 257 CSP vyjadrila svoje stanovisko. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť, pretože v opačnom prípade by mohlo ísť o postup, ktorý by mohol mať znaky svojvôle.

Aj podľa ustálenej súdnej praxe (pozri bližšie napr. nález Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 119/03 či uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/67/2010) výnimočnosť použitia ustanovenia § 257 CSP, ako aj to, v čom súd videl, že išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, musí byť náležite odôvodnené (Q., M.; C., S.; W., J.; P., S.; W., J.; S., M.; a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 940 - 943).

18. Žalovaní sa v priebehu konania nedožadovali dôvodov hodných osobitného zreteľa, preto sa nimi súd prvej inštancie nezaoberal. Požiadavku uplatnili v odvolacom konaní s poukazom na svoju sociálnu situáciu. V priebehu konania a v odvolacom konaní ju žiadnym spôsobom nepreukázali. Ak by ich finančná situácia bola nepriaznivá, nebola by dôvodom pre nepriznanie trov konania žalobcovi. Žalobca uplatnil svoj nárok žalobou, pretože žalovaní neplnili podmienky úverovej zmluvy, nesplácali dlh, zaplatili iba 219,44 eura. Ani počas konania neprejavili snahu plniť povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy. Nejedná sa o spor, v ktorom by súd výnimočne mohol rozhodnúť o nepriznaní náhrady trov konania úspešnému žalobcovi. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie aj v časti náhrady trov konania.

19. Žalobca bol úspešný v odvolacom konaní, preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu podľa § 396 v spojení s §255 ods.1 a § 262 ods. 1 CSP.

Senát Krajského súdu v Nitre prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).